

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžk/33/2020
Identifikačné číslo spisu: 1018201694
Dátum vydania rozhodnutia: 30. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: preddsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018201694.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a Mgr. Michala Novotného v právnej veci žalobcu: Krajská prokuratúra Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, proti sťažovateľovi (pôvodne žalovanému): Dopravný úrad, so sídlom Letisko M. R. Štefánika, Bratislava, za účasti: 1. VULM s.r.o., so sídlom Tuhovská 18, Bratislava, IČO: 50 094 602, 2. BENE Pharma s.r.o., so sídlom Jazdecká 1/A, Prešov, IČO: 36 830 208, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou Andrej Mojžiš, s.r.o., so sídlom Gen. Svobodu 16, Pezinok, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. 14746/2017/OLP-004 zo dňa 14. júla 2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/207/2018-63 zo dňa 28. mája 2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/207/2018-63 zo dňa 28. mája 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté opatrenie žalovaného č. 14746/2017/OLP-004 zo dňa 14. júla 2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Napadnutým opatrením č. 14746/2017/OLP-004 zo dňa 14. júla 2017 žalovaný vyhodnotil ako neprípustné rozklady podané ďalšími účastníkmi konania 1. a 2. proti rozhodnutiu Dopravného úradu č. 05721/2017/RL-006 zo dňa 14. marca 2017, ktorým tento rozhodol o prerušení konania.

3. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že rozhodnutie o prerušení správneho konania žalovaný vydal v konaní podľa zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (ďalej len

„letecký zákon“), ktorý v § 55 ods. 1 ustanovuje, že na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak odseky 2 až 4 neustanovujú inak. Poukazujúc na výkladový slovník uviedol, že termín „na konanie podľa tohto zákona“ sa viaže k súhrnu všetkých úkonov správneho orgánu, súdu i zúčastnených strán, a to bez ohľadu na to, či ide o úkony hmotnoprávne alebo procesné. Dospel k záveru, že ak § 55 ods. 3 leteckého zákona ustanovuje, že proti rozhodnutiu Dopravného úradu podľa odseku 1 možno podať rozklad, potom proti rozhodnutiu Dopravného úradu o prerušení konania pod č. 05721/2017/RL-006 zo dňa 14. marca 2017 je možné podať rozklad v súlade s § 55 ods. 3 leteckého zákona. Preto vyslovil, že nakoľko rozhodnutie o prerušení konania č. 05721/2017/RL-006 zo dňa 14. marca 2017 neobsahuje poučenie o možnosti podať proti tomuto rozhodnutiu rozklad, rozhodnutie správneho orgánu vykazuje vady, ktoré spočívajú v nesprávnom poučení, v dôsledku čoho možno vyvodiť, že predmetné rozhodnutie je nezákonné, zvlášť, keď žalovaný správny orgán napriek nesprávne poučeniu a podaným rozkladom účastníkmi konania, sa s rozkladmi nezaoberal, ale opatrením vyslovil, že podané rozklady sú neprípustné podľa § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), preto o rozkladoch nebude konať.

4. Pokladal tiež za potrebné uviesť, že letecký zákon v § 55 ods. 3, ako osobitný právny predpis, rozšíril procesné oprávnenie účastníkov, podať rozklad aj proti procesným rozhodnutiam, ktoré sú vydané v konaní podľa § 55 ods. 1 leteckého zákona, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok. Konštatoval teda, že ak osobitný právny predpis pripúšťa možnosť podať opravný prostriedok aj proti procesnému rozhodnutiu o prerušení konania, ide o rozšírenie práv účastníka konania, čo nie je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Mal za to, že v zmysle uvedeného je žalovaný povinný takúto rozšírenú osobitnú právnu úpravu rešpektovať a o podaných rozkladoch rozhodnúť v súlade so správnym poriadkom.

5. Považoval za potrebné upozorniť na úlohu orgánov verejnej správy. Uviedol, že vo všeobecnosti je ich úlohou zabezpečovať riadny chod verejnej správy. Verejnou správou sa rozumie forma intenzívneho pôsobenia na život spoločnosti a jednotlivých občanov. Verejná správa je odvodená z výkonu funkcií štátnych a samosprávnych orgánov, ktorými sa zabezpečujú rozhodnutia zákonodarných zborov, súdnej a výkonnej moci v rôznej štruktúre a na mnohých stupňoch. Inak povedané jej cieľom je správa vecí verejných, je vykonávaná vo verejnom záujme a subjekty, ktoré ju vykonávajú (orgány verejnej správy), ju realizujú ako právom uloženú povinnosť, a to z titulu svojho postavenia ako verejnoprávných subjektov. Verejná správa má byť dobrou správou. Základným dokumentom, ktorý sa venuje dobrej správe je odporúčanie CM/Rec (2007) Výboru ministrov členských štátov Rady Európy z 20. júna 2007 o dobrej verejnej správe (ďalej len „Odporúčanie“). Odporúčanie obsahuje niekoľko základných princípov, ktorými by sa mal riadiť každý orgán verejnej správy vo vzťahu k súkromným osobám. Právo na dobrú verejnú správu potom vyjadruje právo súkromnej osoby, aby mu štát garantoval, že verejná správa bude fungovať na princípoch verejnej správy. Koncept dobrej správy obsahuje jednak pravidlá zakotvené v právnych normách hmotnoprávnej a procesnej povahy a zároveň aj ďalšie požiadavky, ktoré síce nezaväzujú správne orgány k dobrému správaniu silou právne záväzných a vynútiteľných noriem, ale pôsobia ako štandard verejnej morálky a všeobecnej slušnosti na úrovni súčasného civilizačného vývoja. Základné princípy dobrej správy podľa Odporúčania obsahujú napríklad princíp dodržiavania zákonnosti, resp. viazanosť právom, rovného zaobchádzania, právnej istoty, vylúčenia diskriminácie, objektivity a nestrannosti, predvídateľnosti, legitímnych očakávaní, primeranosti, zodpovednosti alebo zásady činnosti správnych orgánov. Právo nikdy nemôže byť hodnotovo neutrálne. Neexistuje samo pre seba, ale preto, aby chránilo konkrétne hodnoty tým, že im dá formu právnej normy.

6. Rovnako tak vyslovil, že v danom prípade sa správne súdu napadnuté opatrenie javilo v nesúlade s princípom proporcionality a princípom právnej istoty. Princíp proporcionality tiež možno odvodiť z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čiastočne je vyjadrený aj v čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Zmyslom tohto princípu je napomáhať hľadať spravodlivú rovnováhu medzi cieľom a použitými prostriedkami. Mal za to, že preskúmaná vec je nepochybne prípadom, keď dochádza k stretu verejného záujmu, ktorým bude riadne dodržanie zákona pri rozhodnutí o prerušení konania a následného rozhodnutia o podaných rozkladoch ako súkromného záujmu účastníkov

administratívneho správneho konania. Čo sa týka princípu právnej istoty, tento je tiež odvodený z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, z tohto možno odvodiť požiadavku na jasnosť, zrozumiteľnosť a predvídateľnosť právnych noriem, predvídateľnosť postupu orgánu verejnej moci. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa na tento princíp odvoláva vždy, keď všeobecne záväzný právny predpis alebo rozhodnutie orgánu verejnej moci porušuje niektorý z týchto princípov. S ohľadom na uvedené správny súd konštatoval, že napadnuté opatrenie žalovaného porušuje túto zásadu dobrej správy.

7. Zároveň poukázal aj na princíp zákonnosti (legality), ktorý svojim významom presahuje rámec správneho práva a predstavuje základný princíp verejnej správy v celoeurópskom meradle. Princíp viazanosti verejnej správy zákonmi je považovaný za jeden zo základných princípov európskeho správneho práva a tzv. dobrej správy. Princíp zákonnosti je teda všeobecným ústavným princípom, ktorý sa prejavuje v hmotnoprávnej aj v procesnoprávnej sfére. Vyplýva z neho, že verejnú moc možno vykonávať iba v prípadoch, medziach a spôsobmi, ktoré ustanoví zákon. Zákonom ustanovený spôsob výkonu verejnej moci v užšom hmotnoprávnom zmysle predstavuje „formu“ a postup pri výkone verejnej moci je „procesom“. Správny poriadok je právnym predpisom, ktorý upravuje najfrekvencovanejší typ rozhodovania správnych orgánov, pre ktorý sa používa označenie správne konanie alebo správny proces (Srebalová, 2008, s.34-35). Ak zákonnosť nemá byť iba formálnou proklamáciou, musí byť vytvorený celý systém právnych záruk zákonnosti. Tento systém zabezpečuje, aby sa predchádzalo porušeniu práva, či ohrozeniu zákonnosti.

8. Napokon dal do pozornosti vo vzťahu k § 55 ods. 1 leteckého zákona, prepojenie § 29 ods. 3 správneho poriadku s § 55 ods. 3 leteckého zákona v tom kontexte, že ak podľa § 55 ods. 3 leteckého zákona, proti rozhodnutiu Dopravného úradu podľa § 55 ods. 1 leteckého zákona možno podať rozklad, z uvedeného vyplýva, že rozklad možno podať proti všetkým rozhodnutiam, teda aj proti rozhodnutiu o prerušení konania vydanému podľa § 29 ods. 1 správneho poriadku. Dodal, že vylúčenie aplikácie § 29 ods. 3 správneho poriadku je ustanovené v § 55 ods. 1 leteckého zákona, podľa ktorého správny poriadok sa neaplikuje, ak odseky 2 až 4 leteckého zákona neustanovujú inak.

9. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne dôvodne vynaložené trovy konania nevznikli, ani si žiadne neuplatnil. Zároveň však súd v zmysle § 169 v spojení s § 175 ods. 1 SSP ďalším účastníkom 1. a 2. priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

II.

10. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

11. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

12. Namietal, že porušenie práva na spravodlivý proces spočívalo v pochybení krajského súdu, ktorý v prejednávanej veci nekonal s účastníkom konania Bazcom, a.s., Opletalova 1015/55, Nové Město (Praha 1), 110 00 Praha, Česká republika, IČO: 273 97 050, zastúpeného v správnom konaní spoločnosťou BBH advokátska kancelária, s.r.o., Suché Mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 713 066. Uviedol, že z predloženého administratívneho spisu celkom jednoznačne vyplýva, že s uvedenou osobou ako s účastníkom konania konal žalovaný, ako aj to, že rozhodnutie krajského súdu vo veci žaloby podanej prokuratúrou má priamy dosah na práva tohto opomenutého účastníka konania. Ďalej uviedol, že opomenutý účastník konania sa k viacerým argumentom žalobcu i ostatných účastníkov konania vyjadroval už v konaní žalovaného o podanom proteste prokurátora, ale i skôr. Jeho vyjadrenia sa však nedostali do pozornosti krajského súdu, čo vyplýva z toho, že krajský súd v napadnutom rozsudku len okrajovo spomenul samotnú existenciu rozhodnutia žalovaného o podanom

proteste prokurátora, pričom opomenutého účastníka konania ani nespomenul. Rovnako tak poukázal na skutočnosť, že krajský súd napadnutý rozsudok opomenutému účastníkovi nezasielal, a teda opomenutý účastník zrejme ani nemal vedomosť o súdnom konaní.

13. Vadu nesprávneho právneho posúdenia veci videl žalovaný v postupe krajského súdu, ktorý sa vo svojom rozhodnutí nesprávne zaoberal výkladom ustanovenia § 55 ods. 1 leteckého zákona, hoci bolo potrebné zamerať sa na výklad ustanovenia § 55 ods. 3 cit. zákona. Mal za to, že vo veci nebola spornou otázka, či rozhodnutie o prerušení konania je alebo nie je súčasťou konania podľa leteckého zákona. Zdôraznil, že úlohou krajského súdu vo veci bolo zamerať sa na otázku výkladu ustanovenia § 55 ods. 3 leteckého zákona, pričom tento opomenul prihliadnuť na skutočnosť, že cit. ustanovenie sa vzťahuje výlučne na hmotnoprávne rozhodnutia vydávané žalovaným podľa leteckého zákona, a súčasne správneho poriadku.

14. Ďalej uviedol, že ustanovenie § 55 ods. 3 leteckého zákona je potrebné vykladať tak, že na konanie podľa leteckého zákona sa vzťahuje správny poriadok, a to okrem prípadu, keď proti rozhodnutiu žalovaného podľa leteckého zákona a správneho poriadku sa podáva rozklad a nie odvolanie, pričom o rozklade proti rozhodnutiu žalovaného vydanému podľa leteckého zákona a správneho poriadku rozhoduje predseda Dopravného úradu, a to na základe návrhu ním zriadenej osobitnej komisie, teda nie Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Súčasne uviedol, že proti rozhodnutiu žalovaného o prerušení konania, síce sa týkajúceho konania podľa leteckého zákona, avšak vydaného čisto podľa správneho poriadku, nemožno podať rozklad. Dodal, že o rozklade proti rozhodnutiu žalovaného podľa leteckého zákona rozhoduje vo všeobecnosti predseda Dopravného úradu na základe návrhu ním zriadenej komisie.

15. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

16. Žalobca, ani účastníci konania 1. a 2. sa k podanej kasačnej sťažnosti písomne nevyjadrili.

IV.

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1, 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

18. Podľa § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021.

19. Podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

20. Z dôvodovej správy k zákonu č. 423/2020 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva, ktorý v článku XX novelizoval aj zákon č. 757/2004 Z.z. vyplýva, že zákonodarca vo vyššie citovanom odseku 2 upravil prechod výkonu súdnictva z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd, a teda najvyšší správny súd prebral z najvyššieho súdu všetky „živé“ veci v agende správneho súdnictva, ktoré aj dokončí.

21. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. a/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

25. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil opatrenie žalovaného č. 14746/2017/OLP-004 zo dňa 14. júla 2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Preskúvaným opatrením žalovaný vyhodnotil ako neprípustné rozklady podané účastníkmi konania 1. a 2. proti rozhodnutiu Dopravného úradu č. 05721/2017/RL-006 zo dňa 14. marca 2017, ktorým tento rozhodol o prerušení konania.

27. Kasačný súd v prvom rade skúmal námietku nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, ktoré malo spočívať v nesprávnom výklade ustanovenia § 55 ods. 1 leteckého zákona, ako aj v opomenutí venovať sa výkladu ustanovenia § 55 ods. 3 cit. zákona.

28. Spornou otázkou v danom prípade je, či krajský súd správne posúdil prípustnosť podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu o prerušení správneho konania podľa § 29 ods. 1 správneho poriadku v konaní podľa leteckého zákona.

29. Krajský súd v napadnutom rozsudku vyslovil, že predmetné rozhodnutie žalovaný vydal v konaní podľa leteckého zákona, ktorý v § 55 ods. 1 ustanovuje, že na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak odseky 2 až 4 neustanovujú inak. Dospel k záveru, že ak § 55 ods. 3 leteckého zákona ustanovuje, že proti rozhodnutiu Dopravného úradu podľa odseku 1 možno podať rozklad, potom proti rozhodnutiu Dopravného úradu o prerušení konania je možné podať rozklad v súlade s § 55 ods. 3 leteckého zákona.

30. Kasačný súd sa však nestotožnil s vyššie uvedeným záverom krajského súdu. Preto vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 29 ods. 3 správneho poriadku považuje za potrebné dať do pozornosti vo vzťahu k inštitútu prerušenia konania, že k prerušeniu správneho konania nedochádza priamo zo zákona, ale predpokladá sa forma procesného rozhodnutia správneho orgánu. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie a takéto rozhodnutie nepodlieha preskúmaniu súdom. Osobitné právne predpisy výnimočne pripúšťajú opravný prostriedok aj proti rozhodnutiu o prerušení konania.

31. Ohľadom ustanovenia § 55 leteckého zákona, zakotvujúceho úpravu konania podľa tohto zákona, ktorá je k správemu poriadku vo vzťahu špeciality, uvádza, že táto ustanovuje v § 55 ods. 1 pôsobnosť správneho poriadku na konania podľa leteckého zákona. Rozdielnu situáciu predpokladá jedine v prípade odlišnej úpravy vyplývajúcej z jeho odsekov 2 až 4. Ustanovenie § 55 ods. 2 leteckého zákona obsahuje taxatívny výpočet jednotlivých typov konaní podľa leteckého zákona, na ktoré sa správny poriadok nevzťahuje. A napokon ustanovenie § 55 ods. 4 cit. zákona sa venuje úprave odkladného účinku opravných prostriedkov proti rozhodnutiam orgánov štátnej správy, ktorými sa v záujme bezpečnosti zrušuje, odníma alebo obmedzuje platnosť dokladov.

32. Pre vyriešenie spornej otázky v prejednávanej veci je však nevyhnutné popri ustanovení § 55 ods. 1 leteckého zákona zamerať sa na výklad ustanovenia § 55 ods. 3 cit. zákona. Z tohto jednoznačne vyplýva, že opravným prostriedkom v tomto konaní je rozklad. Upravuje teda jediný druh opravného prostriedku, zatiaľ čo správny poriadok pozná odvolanie a rozklad, ktoré je možné za splnenia zákonných predpokladov uplatniť voči správne rozhodnutiu prvého stupňa. Z druhej vety § 55 ods. 3 vyplýva, že o rozklade proti rozhodnutiu vydanému Dopravným úradom rozhoduje predseda Dopravného úradu na základe návrhu ním zriadenej osobitnej komisie. Je však potrebné zdôrazniť, že z ustanovenia § 55 ods. 3 je možné vyvodiť úpravu špeciálnu vo vzťahu k správne rozhodnutiu jedine, čo sa týka druhu opravného prostriedku, uplatňovaného v tomto konaní, a to v prípade rozhodnutí o hmotnoprávných otázkach. Predmetné ustanovenie preto nie je možné aplikovať pri riešení prípustnosti opravného prostriedku voči rozhodnutiu procesnoprávneho charakteru, v ktorej situácii je nevyhnutné podľa § 55 ods. 1 spravovať sa úpravou zakotvenou v správne rozhodnutí, a teda vychádzať z dikcie jeho ustanovenia § 29 ods. 3, v zmysle ktorého podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu o prerušení správneho konania nie je prípustné.

33. Kasačný súd preto konštatuje, že žalovaný nepochybil, keď preskúmaným opatrením č. 15721/2017/RL-006 zo dňa 14. júla 2017 vyhodnotil rozklady účastníkov konania 1. a 2. ako neprípustné. Rovnako tak postupoval v súlade so zákonom pri poučení prvostupňového správneho rozhodnutia č. 05721/2017/RL-006 zo dňa 14. marca 2017, v ktorom účastníkov konania správne poučil o neprípustnosti opravného prostriedku voči predmetnému rozhodnutiu.

34. Napokon kasačný súd dodáva, že ak by sa vo vzťahu k ustanoveniu § 55 leteckého zákona uplatnil výklad prezentovaný krajským súdom v napadnutom rozsudku, uvedené by malo nepriaznivý dopad aj na konania podľa tohto zákona, vedené pred Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky ako ústredným orgánom štátnej správy v civilnom letectve.

35. Rovnako tak kasačný súd považuje za potrebné vysloviť, že neobstojí ani záver správneho súdu, ktorý konštatoval, že preskúmané opatrenie žalovaného trpí vadami, spočívajúcimi v nesprávne poučení, z ktorých je možné vyvodiť, že preskúmané opatrenie je nezákonné. Uvedené je totiž v rozpore s ustanovením § 54 ods. 3 správneho poriadku, z ktorého vyplýva, že pokiaľ účastník konania v dôsledku nesprávneho poučenia alebo pre to, že nebol poučený vôbec, podal opravný prostriedok po lehote, predpokladá sa, že ho podal včas, ak tak urobil najneskôr do 3 mesiacov odo dňa oznámenia rozhodnutia. Zákonodarca teda v cit. zákonne ustanovení dáva odpoveď na otázku, aký následok spôsobuje nesprávne, resp. absentujúce poučenie správneho rozhodnutia, pričom z uvedeného jednoznačne vyplýva, že tento nespočíva v nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Následok nezákonnosti správneho rozhodnutia, smerujúci k jeho následnému zrušeniu, je možné konštatovať len zo zákonných dôvodov. Taxatívny výpočet dôvodov, prítomnosť ktorých zakladá nezákonnosť administratívneho rozhodnutia je zakotvený v § 191 ods. 1 SSP, pričom ich existencia musí vyplývať z posúdenia podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, ktoré správny súd musí v odôvodnení rozsudku uviesť. Kasačný súd preto nemohol prisvedčiť správnosti týchto tvrdení krajského súdu, nakoľko tieto sú v rozpore s citovanou zákonnou úpravou. Vo svetle uvedeného strácajú opodstatnenie aj poukazy krajského súdu na nesúlad preskúmaného opatrenia s princípom proporcionality, princípom právnej istoty, ako aj princípom zákonnosti.

36. Preto kasačný súd dospel k záveru, že dôvodnou je aj kasačná námietka nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

37. Kasačný súd sa ďalej zaoberal námietkou porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP, ktoré pochybenie malo spočívať v postupe krajského súdu, ktorý opomenul dôsledne skúmať okruh účastníkov konania.

38. Podľa § 32 ods. 1 SSP účastníkmi konania sú žalobca, žalovaný a ďalší účastníci, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 32 ods. 3 SSP ďalšími účastníkmi sú tí, a/ ktorí boli účastníkmi administratívneho konania, b/ na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo účastníkmi administratívneho konania musí tiež vzťahovať rozhodnutie správneho súdu, c/ ktorých za účastníkov označuje zákon.

40. Podľa § 32 ods. 4 SSP účastníci podľa odseku 3 písm. a/ a b/ sa môžu svojho účasti v konaní pred správnym súdom výslovne vzdať ústne do zápisnice na pojednávaní alebo písomne s osvedčením pravosti podpisu alebo zaručeným elektronickým podpisom.

41. Podľa § 33 SSP, ak sa od začatia konania nekoná s niekým, o ktorého právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach sa má konať, len čo sa o tom správny súd dozvie, vydá uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka konania.

42. Najvyšší správny súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že v predmetnej veci bola dňa 23. januára 2017 žalovanému doručená žiadosť účastníka konania VULM s.r.o. o zmenu zápisu do registra lietadiel lietadla typu 390 (PREMIER IA), v.č. RB-149, poznávacej značky OM-TAA, pričom predmetom zmeny mala byť zmena vlastníka z účastníka 2. BENE Pharma s.r.o. (predtým VULM SK s.r.o.) na VULM s.r.o. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava III č.k. 26Cb/4/2017-99 zo dňa 11. januára 2017 bolo rozhodnuté o zriadení záložného práva na vec vo vlastníctve BENE Pharma s.r.o., a to lietadla typu 390 (PREMIER IA), v.č. RB-149, poznávacej značky OM-TAA v prospech spoločnosti CREDIS INVEST ALFA, s.r.o., so sídlom Zámocká 30, Bratislava, IČO: 50 032 798. Zároveň dňa 11. apríla 2016 bola spoločnosťou CREDIS INVEST ALFA, s.r.o. na Okresný súd Bratislava III podaná žaloba voči účastníkovi konania 1. VULM s.r.o. na určenie neúčinnosti právnych úkonov spoločnosti VULM s.r.o. Ďalej bolo zo spisového materiálu zistené, že spoločnosť CREDIS INVEST ALFA, s.r.o. vo svojom vyjadrení k upovedomeniu o začatí konania zo dňa 16. februára 2017 spochybnila platnosť a datovanie kúpnej zmluvy, na základe ktorej sa účastník konania 1. VULM s.r.o. mal stať vlastníkom predmetného lietadla. Taktiež zo spisového materiálu vyplýva, že peňažná pohľadávka uplatnená v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 26Cb/4/2017 voči účastníkovi konania 2. BENE Pharma s.r.o. bola Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20. januára 2017 postúpená spoločnosťou CREDIS INVEST ALFA, s.r.o. ako postupcom na spoločnosť Bazcom, a.s., so sídlom Opletalova 1015/55, Nové Město (Praha 1), 110 00 Praha, Česká republika, IČO: 273 97 050 ako postupníka. Žalovaný vo veci konal a rozhodnutia doručoval aj účastníkovi konania Bazcom, a.s. Pokiaľ krajský súd túto skutočnosť opomenul a vec prejednal a následne rozhodol bez toho, aby túto osobu, ktorej svedčalo účastníctvo podľa § 32 ods. 3 písm. a/ SSP, pribral postupom podľa § 33 SSP do konania, procesne pochybil.

43. Vo vzťahu k uvedenému považuje kasačný súd za potrebné zdôrazniť, že preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy môže priamo konštituovať alebo deklarovať práva určitým fyzickým alebo právnickým osobám, resp. sa môže priamo dotýkať práv týchto osôb. Pokiaľ tieto osoby mali v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, postavenie účastníkov konania, mohli by byť na svojich subjektívnych právach dotknutí aj rozhodnutím správneho súdu. Preto tieto osoby musia mať možnosť byť účastníkom konania pred správnym súdom.

44. Po zabezpečení administratívneho spisu by mal správny súd predovšetkým verifikovať okruh účastníkov administratívneho konania a s týmito začať konať ako s ďalšími účastníkmi konania v zmysle § 32 ods. 3 písm. a/ SSP. V správnom súdnictve totiž platí, že okruh účastníkov konkrétneho konania je vopred normatívne daný, bez ohľadu na to, koho za účastníkov konania označí žalobca vo svojej žalobe.

45. Správny súd teda pri identifikácii účastníkov konania vychádza najskôr z podanej správnej žaloby, pričom okruh účastníkov následne verifikuje podľa administratívneho spisu. Ak správny súd zistí, že s niekým ako s účastníkom konania nekoná, v zmysle § 33 SSP ho uznesením priberie do konania.

46. Pre úplnosť kasačný súd dodáva, že z dôvodov procesnej ekonómie je vhodné, ak správny súd pred vydaním uznesenia o pribratí účastníkov do konania týchto najskôr poučí o možnosti vzdať sa svojho účasti predpísanou formou podľa § 32 ods. 4 SSP v lehote, ktorú im určí s tým, že v prípade márneho uplynutia lehoty budú pribratí do konania.

47. Povinnosťou krajského súdu pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci bolo ustáliť okruh účastníkov konania v intenciách § 32 ods. 1 v spojení s § 32 ods. 3 písm. a/ SSP. Pokiaľ krajský súd uvedenú zákonnú povinnosť zanedbal a predmetného účastníka správneho konania opomenul pribrat' uznesením do konania v zmysle § 33 SSP, procesne pochybil. Kasačnú námietku porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP preto kasačný súd vyhodnotil ako opodstatnenú.

48. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

49. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu ustáliť okruh účastníkov konania v intenciách § 32 ods. 1 v spojení s § 32 ods. 3 písm. a/ SSP, teda pribrat' do konania opomenutého účastníka administratívneho konania v zmysle § 33 SSP, a ďalej s ním konať, prejednať vec v medziach podanej žaloby, vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie dostatočne náležite a presvedčivo odôvodniť tak, aby bolo v súlade s ústavným právom účastníka konania na spravodlivé súdne konanie. Kasačný súd zároveň zdôrazňuje, že krajský súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

50. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

51. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

